

2. 12. 2008

ID: 55369

Stanovení výše škody (§ 89 odst. 12 tr. zák.)

Stanovit škodu na věci podle hlediska ceny, za kterou se věc v době a v místě činu obvykle prodává, znamená zjistit obvyklou cenu věci před poškozením a obvyklou cenu věci po poškození, přičemž rozdíl mezi těmito cenami je škodou ve smyslu § 89 odst. 12 tr. zák. Stanovit výši škody podle účelně vynaložených nákladů na uvedení poškozené věci v předešlý stav lze jen za předpokladu, že výši škody nelze zjistit podle hlediska ceny, za kterou se věc v době a v místě činu obvykle prodává.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 7 Tdo 758/2008, ze dne 16.7.2008)

Nejvyšší soud České republiky projednal v neveřejném zasedání dovolání obviněného Z. S. proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 13. 2. 2008, sp. zn. 8 To 43/2008, v trestní věci vedené u Obvodního soudu pro Prahu 2 pod sp. zn. 2 T 40/2005 a rozhodl tak, že podle § 265k odst. 1 tr. ř. se zrušují usnesení Městského soudu v Praze ze dne 13. 2. 2008, sp. zn. 8 To 43/2008, a rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 27. 7. 2005, sp. zn. 2 T 40/2005. Podle § 265k odst. 2 tr. ř. se zrušují také další rozhodnutí na zrušená rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu. Podle § 265l odst. 1 tr. ř. se Obvodnímu soudu pro Prahu 2 přikazuje, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

Z odůvodnění :

Rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 27. 7. 2005, sp. zn. 2 T 40/2005, byl obviněný Z. S. uznán vinným trestným činem poškozování cizí věci podle § 257 odst. 1 tr. zák. a odsouzen k peněžitému trestu ve výměře 20 000 Kč s náhradním trestem odnětí svobody stanoveným na dva měsíce. Výrokem podle § 228 odst. 1 tr. ř. bylo rozhodnuto o náhradě škody.

Odvolání obviněného, podané proti výroku o vině a dalším výrokům, bylo usnesením Městského soudu v Praze ze dne 13. 2. 2008, sp. zn. 8 To 43/2008, podle § 256 tr. ř. zamítnuto.

Obviněný podal prostřednictvím obhájkyne v zákonné lhůtě dovolání proti usnesení Městského soudu v Praze. Výrok o zamítnutí odvolání napadl v celém rozsahu. Odkázal na důvod dovolání uvedený v § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. Namítl, že výše škody, která je znakem trestného činu poškozování cizí věci podle § 257 odst. 1 tr. zák., nebyla zjištěna způsobem odpovídajícím ustanovení § 89 odst. 12 tr. zák. Obviněný se dovoláním domáhal toho, aby Nejvyšší soud zrušil napadené usnesení a aby přikázal Městskému soudu v Praze věc v potřebném rozsahu znovu projednat a rozhodnout.

Nejvyšší soud přezkoumal podle § 265i odst. 3, 4 tr. ř. napadené usnesení i předcházející řízení a shledal, že dovolání je důvodné.

Jako trestný čin poškozování cizí věci podle § 257 odst. 1 tr. zák. byl posouzen skutek, který podle zjištění Obvodního soudu pro Prahu 2, s nimiž se v napadeném usnesení ztotožnil i Městský soud v Praze, spočíval v podstatě v tom, že obviněný dne 13. 5. 2004 kolem 12,45 hodin v P. na V. ulici poté, co nebyl J. K. puštěn do kolony vozidel, vystoupil ze svého vozidla a dvakrát dupl na levý blatník vozidla zn. Fiat Brava, které řídila J. K., a zasáhl i víko motoru tohoto vozidla, čímž majiteli vozidla D. K. způsobil škodu ve výši 11 700 Kč. Výši škody na vozidle soudy zjistily ze znaleckého posudku, který vypracoval znalec z oboru ekonomiky - ceny a odhady motorových vozidel a z oboru strojírenství - autoopravárenství. Ve znaleckém posudku byla výše škody stanovena podle nákladů na

opravu vozidla. Tento způsob stanovení výše škody není v souladu s ustanovením § 89 odst. 12 tr. zák.

Podle § 89 odst. 12 tr. zák. se při stanovení výše škody vychází z ceny, za kterou se věc, která byla předmětem útoku, v době a v místě činu obvykle prodává, a nelze-li takto výši škody zjistit, vychází se z účelně vynaložených nákladů na obstarání stejné nebo obdobné věci nebo uvedení v předešlý stav.

Podle citovaného ustanovení je třeba postupovat při stanovení výše škody, pokud škoda je zákonným znakem trestného činu. Vyplyvá to z povahy uvedeného ustanovení, které je společným ustanovením a které se vztahuje i na případy trestného činu poškozování cizí věci podle § 257 odst. 1 tr. zák.

Podstatou pochybení obou soudů je to, že při stanovení výše škody jako zákonného znaku trestného činu vycházely z hlediska účelně vynaložených nákladů na uvedení poškozené věci v předešlý stav, ačkoli jde o subsidiární hledisko, které lze uplatnit jen za předpokladu, že výši škody nelze zjistit podle hlediska ceny, za kterou se věc v době a v místě činu obvykle prodává. Soudy ani neuvedly žádnou okolnost, pro kterou by se výše škody nedala stanovit podle prioritního hlediska, jímž je cena, za kterou se věc v době a v místě činu obvykle prodává.

Stanovit škodu na věci podle hlediska ceny, za kterou se věc v době a v místě činu obvykle prodává, znamená zjistit obvyklou cenu věci před poškozením a obvyklou cenu věci po poškození, přičemž rozdíl mezi těmito cenami je škodou ve smyslu § 89 odst. 12 tr. zák.

Pouze za předpokladu, že škodu nelze zjistit podle hlediska ceny, za kterou se věc v době a v místě činu obvykle prodává, je možné vycházet z účelně vynaložených nákladů (na obstarání stejné nebo obdobné věci nebo na uvedení v předešlý stav, tj. na opravu poškozené věci). Tak tomu je typicky v případech, kdy věc již v důsledku samotného poškození není způsobilá být předmětem obchodu, tedy v případech, kdy se poškozené věci neprodávají a nekupují. To lze sotva konstatovat v daném případě, neboť poškozenou věcí byl osobní automobil a v různé míře poškozené automobily se běžně prodávají a kupují. Dalším důvodem, pro který nelze škodu zjistit podle hlediska ceny, za kterou se věc v době a v místě činu obvykle prodává, může být zvláštní druh či charakter poškozené věci, z něhož vyplývají překážky, které znesnadňují použití hlediska ceny věci do té míry, že jeho použití není účelné, hospodárné a výstižné. O takový případ se v posuzované věci evidentně nejedná, protože cenu běžně se vyskytujícího osobního automobilu zn. Fiat Brava před poškozením a jeho cenu po poškození bylo možné bez obtíží a snadno zjistit, pokud by znalci byl jeho úkol odpovídajícím způsobem vymezen již při jeho přibrání. Důvodem nemožnosti vycházet z hlediska ceny, za kterou se věc v době a v místě činu obvykle prodává, je zpravidla také to, že jde o věc, jejíž cena je tak vysoká, že i když dojde k poškození věci ve smyslu určitého i závažnějšího snížení jejích vlastností, vzhledu, funkcí apod., neprojeví se to na tržní ceně věci (např. cena domu 10 milionů korun se nezmění v důsledku toho, že na určitém místě byla poškozena fasáda, jejíž oprava si vyžádala částku 20 tisíc korun). V posuzovaném případě nelze uvažovat ani o tomto důvodu, jak je zřejmé z toho, že poškozenou věcí byl osobní automobil zn. Fiat Brava, který byl vyroben v roce 1996 a v době činu měl ujeto 119 000 km. U vozidla, jehož stáří v době činu bylo osm let a které mělo ujeto uvedený počet kilometrů, je možné reálně očekávat, že poškození spočívající v deformaci blatníku a víka motoru lze odpovídajícím způsobem vyjádřit v jeho snížené ceně, přičemž ovšem snížení ceny se nemusí krýt s výší nákladů na opravu. Pro posouzení otázky viny trestným činem poškozování cizí věci podle § 257 odst. 1 tr. zák. je tedy v této kauze rozhodné zjištění, jakou cenu mělo vozidlo před poškozením a jakou cenu mělo po poškození. Jde tedy o zjištění, v jakém rozsahu se v důsledku poškození snížila cena vozidla. Pouze takový způsob stanovení výše škody byl v souladu s ustanovením § 89 odst. 12 tr. zák. (k aplikaci tohoto ustanovení viz č. 32/1994, č. 39/2002, č. [45/2006](#) Sb. rozh. tr.).

Protože výše škody jako znak trestného činu nebyla stanovena ve shodě s ustanovením § 89 odst. 12 tr. zák., je napadené usnesení Městského soudu v Praze rozhodnutím, které spočívá na nesprávném právním posouzení skutku ve smyslu dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., jak to namítl obviněný v podaném dovolání.

Nejvyšší soud proto z podnětu dovolání obviněného zrušil jak napadené usnesení Městského soudu v Praze, tak rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 2 jako součást řízení předcházejícího napadenému usnesení, zrušil také všechna další obsahově navazující rozhodnutí, která tím ztratila podklad, a přikázal Obvodnímu soudu pro Prahu 2, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl. Obvodní soud pro Prahu 2 znovu rozhodne poté, co odstraní vadu vytnutou tímto usnesením Nejvyššího soudu.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Odškodnění \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Hodnocení důkazů](#)
- [Adhezní nárok \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Stížnost proti usnesení o zahájení trestního stíhání](#)
- [Účinné vyšetřování \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Vazba \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výkon trestu \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Trestní odpovědnost](#)
- [Předávací vazba \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Trestní odpovědnost \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Oběť trestného činu](#)